

læg, udgør ikke mere end 10—1200 Kroner. Det vil heraf aldeles tydelig ses, at der slet ikke har været Trang til disse Anlæg, og for saa vidt maa de siges at have gjort fuldstændig Niasto. Nu skulde der altsaa gøres noget for at redde Udseendet, og en eller anden — jeg ved ikke, hvem det var — faldt paa den Ide at anlægge en Frihavn derude, noget, der ellers ikke havde været Tale om. Man hejsede da Frihavnsfanen, og det varede ikke længe, før man paa Østerbro opdagede, at Frihavnen var en ganske udmærket Institution til at faa Grundenes Værdi til at stige; man sluttede sig med Begejstring til Frihavnsideen. Resultatet har ogsaa vist sig at være forsaavidt alimrende, som man vistnok har set af Aviserne i de sidste Dage, at der paa Østerbro er solgt Grundarealer til en Pris, der er i det mindste det dobbelte af, hvad disse Arealer vilde have været værd for nogle faa Aar siden. Der iværksattes en storartet Agitation, holdtes Taler og Møder, udsendtes Skrifter, men det mærk værdige er, at Folk, som have fulgt disse Forhold med nogen Opmærksomhed og kende noget til de personlige Forhold, have ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til, at de allerfleste — jeg siger ikke alle, men de allerfleste — som have deltaget i denne Virksomhed, kunne paa en eller anden Maade paavises at staa i mere eller mindre, nærmere eller fjærnere Forhold til Østerbro. Smidlertid var det lykkedes at agitere Sagen op til at blive en mere almindelig Sag, og endelig kom den saa vidt, at den høje Regering ansaa sig forpligtet til at tage den i sin Haand. Til syvende og sidst er den gaaet igennem Rigsdagen og er bleven en politisk Sag, og som saadan foreligger den nu for dette høje Ting, og som saadan maa vi altsaa tage den. Det var ganske naturligt, at den høje Regering, da den, idet den forelagde Forslag til en Frihavn i Fjor, bestemt havde vægret sig ved selv at lade foretage en Undersøgelse med Hensyn til, hvad Nytte Frihavnen skulde gøre, mente at burde søge et andet Grundlag som Anledning til, at man vilde gaa til at sætte saa store personlige og personlige Kræfter i Bevægelse, som udfordres for at realisere Frihavnstanten. Man faldt da paa den Ide, at da man ikke havde kunnet faa nogen Udtalelse fra Kjøbenhavns Handelsstand af nogen større Betydning, skulde Handelsstanden lægge sin aktuelle Interesse for Sagen for Dagen ved at tegne Aktier i et Selskab, som man agtede stiftet, og som skulde tage Sagen i sin Haand. Jeg maa her paa dette Stadium bemærke, at man havde først, inden Sagen kom for Rigsdagen, forespurgt

Havneraadet. Havneraadet benyttede Vejledning i sin Skrivelse til Ministeriet til først at fralægge sig ethvert Ansvar med Hensyn til selve Frihavnstanten. Den havde ikke været gjort til Genstand for Forespørgsel hos Havneraadet, men dette ansaa det for nødvendigt fuldstændigt at fralægge sig ethvert Ansvar i saa Henseende. Jeg tillader mig atter at henvisse til det Bilag, der fulgte med Sagen fra Folketinget, Pagina 25, Nr. 7, hvori Havneraadet udtrykkelig udtaler, at det har maattet anfæ „selve Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af en Frihavn ved Kjøbenhavn for at ligge udenfor Omraadet af dets Overvejelser“. Det har altsaa intet Ansvar for Forslagets Fremkomst. Man spurgte samtidig Havneraadet om dets Mening om et Aktieselskab. I samme Skrivelse fraraader Havneraadet det saa bestemt som vel muligt med Anførelse af en Masse Motiver, der findes i det større Stykke paa nævnte Side 25 til behagelig Underretning, for hvem der har lyst til at sætte sig ind deri. Men Sagen blev sendt tilbage til Havneraadet fra Ministeriet: man vilde have et Aktieselskab. Det var ogsaa ganske naturligt, da man savnede enhver Undersøgelse om Nytten af en Frihavn, at man saa dog vilde have noget Grundlag at sætte sine Fødder paa. Ideen var vist nok meget god og var utvivlsomt overordentlig loyal og ærligt ment fra Regeringens Side, men dens Gennemførelse vilde have ført til et vederstyggeligt Gøgl, saaledes som den var foreslået i Fjor. Den gik nemlig ud paa, at der skulde dannes et Aktieselskab med en Kapital af 3,800,000 Kroner og intet videre, der var intet bestemt om, hvilken Sikkerhed Aktieselskabet skulde give for, at det vilde være i Stand til at realisere de Foretagender, som det paatog sig at realisere. Altsaa kunde enhver nok saa uvederhæftig og uansvarlig Mand tegne sig for Aktier til et hvilket som helst Beløb, og naar det fulde Beløb var tegnet, kunde man med Loven i Haand forlange af Ministeriet, at nu skulde Frihavnen realiseres. For saa vidt er der foregaaet en meget heldig og væsentlig Forandring i det i Aar foreliggende Lovforslag, som Sagen i Aar er taget i Haand af et Aktieselskab, nemlig den danske Landmandsbank, med Hensyn til hvis Soliditet og Evne saa vel som Vilje til at udføre, hvad den paatager sig, der ikke fornøftigvis kan være nogen som helst Tvivl. Men paa den anden Side har den høje Regering derved ganske mistet det Grundlag, som den vilde have staaet paa i Fjor, nemlig at Handelsstanden skulde have lagt nogen aktuel Interesse for Dagen for Foretagendet. Thi det er jo tydeligt, at